PMU
EN TIDNING FRÅN PMU
NUMMER 4 NOVEMBER 2018

KOLLEGORNA OM VARFÖR MUKWEGE ÄR VÄRD PRISET

SOLANGE KASIBAS SON MÖRDADES PÅ ÖPPEN GATA

MATEN FÅR BARNEN I BURUNDI ATT KOMMA TILL SKOLAN

Grattis till fredspriset!

Ett pris också till svensk pingströrelse

FOTO: MADELEINE ÁLVAREZ AHLGREN, ANNELIE EDSMYR, MIKAEL JÄGERSKOG

4 **Fredspriset.** PMU:s samarbetspartner vid Panzisjukhuset i DR Kongo, Denis Mukwege har fått motta Nobels fredspris 2018. Läs historien om hur allt började och hur han reagerade när han fick priset.

10 **Påverkan.** Sedan 2008 har Maria Bard jobbat för PMU med att lyfta frågan om sexuellt våld tillsammans med Denis Mukwege. Maria beskriver arbetets framgång och utmaningar.

14 **Mördades på öppen gata.** Solange Kasibas son mördades en sen kväll i Bukavu, DR Kongo. Han drömde om att engagera sig politiskt. Här berättar Solange om sin sorg, men också om våldet i staden som ofta drabbar de unga som vill kämpa för förändring.

16 **Kick-off.** Hundratals Second hand anställda och volontärer har slutit upp på årets kick-offer som hållits runtom i landet. Här får ni läsa mer om vad dagarna innehöll.

20 **Matkris i Burundi.** Många barn i utsatta delar av Burundi missar skolan till följd av att de inte har mat för dagen. PMU och partnern CEPBU har inrättat skolmatsalar för att barnen ska orka gå i skolan.

Ett välförtjänt fredspris

Den 5 oktober klockan 11 svensk tid stod Denis Mukwege i operationssalen på Panzisjukhuset i Bukavu, DR Kongo, och jobbade. Samtidigt annonserade den norska nobelkommittén att han fått motta Nobels fredspris 2018. När han nåddes av nyheten började han med att hålla ett tal till kvinnorna på sjukhuset. Det säger ganska mycket om Mukweges prioriteringar. Inte är det priserna som är det viktigaste, det är kvinnorna som överlevt sexuellt våld som är viktiga för honom.

Jag har själv suttit där på sängkanten i de stora salarna vid Panzisjukhuset, mött kvinnorna, hört deras berättelser. De är bland de modigaste och starkaste jag träffat. Men det krävs en hjälte att år efter år, i med och motvind, orka åka världen runt och föra deras talan. Både Denis Mukwege och hans fru Madeleine har offrat mycket. Sin säkerhet. Sin tid. Sitt engagemang. I detta nummer av tidningen kommer vi berätta historien om hur allt började, hur PMU och svensk pingstmission blev involverade i arbetet på Panzisjukhuset och i kampen mot det sexuella våldet.

Fredspriset får stor plats i detta nummer av tidningen. För det är ett stort pris. Men vi vill även berätta om lite annat viktigt arbete som vi står i. Årets fyra partnerskapskonferenser, barnen i Burundi som nu mitt i den humanitära krisen får mat genom ett PMU-projekt och orkar gå i skolan igen. Och så det senaste från Världens Barn och Second hand-kick-offerna.

Trevlig läsning!

Matilda Hector
Redaktör, redaktion@pmu.se

FOTO: FLI

De får hjälp med att lära sig läsa och skriva

Fler flickor får möjlighet att lära sig läsa och skriva tack vare det arbete som PMU:s partner FLI, Forum for Language Initiatives utför i Pakistan bland minoritetsgrupper.

MUKWEGES TACKTAL TILL KVINNORNA

1999 startade läkaren Denis Mukwege och DR Kongos pingströrelse Panzisjukhuset i samarbete med PMU. 19 år senare får han fredspriset för sin kamp för de våldtagna kvinnorna och mot det sexuella våldet. Här är berättelsen om hur det hela började.

Denis Mukweges tal till kvinnorna på Panzisjukhuset när han fått veta att han tilldelats Nobels fredspris.

”Det här är en stor dag för DR Kongos kvinnor. Det här priset tar vi emot för kvinnorna som har genomlidit stora svårigheter och blivit utsatta för sexuellt våld. Det är å era vägnar vi tar emot Nobels fredspris idag. Det har tagit lång tid, men nu har världen äntligen börjat lyssna till er. Man har inte bara lyssnat utan man har också börjat erkänna problemen. Men det räcker inte med att veta, man måste också förstå att när någon utsatts för övergrepp, så krävs upprättelse och gottgörelse. Jag vill tala om för dem å era vägnar, att när vi tillsammans kämpar vidare i den här kampen, så kommer det här priset inte att ha någon betydelse, om inte ni kvinnor räknas och om era röster inte hörs och respekteras. Jag vill tala om för dem att vi måste fortsätta bekämpa det sexuella våldet, och att vi ska göra det tillsammans.”

FOTO: PANZISJUKHUSET

ETT PRIS TILL KVINNORNA

Två berättelser från överlevare av sexuellt våld i DR Kongo

”Jag blev våldtagen och de tog allt. Sedan blev jag sjuk. En dag hörde jag om Panzisjukhuset och lyckades ta mig hit. Min make och min son blev dödade, och sju av mina barn flydde. Jag vet inte var de är i dag. Jag har bara ett barn kvar, som är hos mig här på sjukhuset.

Om vi inte hade tagits om hand här, så skulle kvinnorna från min hemby vara utplånade. Det finns många änkor och föräldralösa barn. Tack vare Denis Mukwege och personalen på Panzi får vi vård och vår situation förbättras.

Här möter jag människor som bär på samma känslor som jag och vi pratar mycket. Det är till stor hjälp. Men tankarna på framtiden gör mig orolig. Mitt huvud värker när jag tänker på den. Jag har ingen man och inget hus kvar. Vart ska jag ta vägen när jag återvänder hem? Jag skulle vilja köpa en bit mark och bygga ett hus. Och jag skulle vilja se förövarna i fängelse. Om de straffas så lär de sig att inte begå dessa brott igen.

Vi kvinnor här har alla psykologiska problem, men vi fortsätter att leva, för det finns korta perioder av fred. Då glömmer vi det svåra. Vi lever för de stunderna.

Sara, 41 år

”Det var i Kalehe. Några soldater från Interahamwé kom till mitt hem och skar av min mammas hals. De dödade henne. Efter att de dödat min mamma våldtog de mig.

Efter att jag hade fött mitt barn sa min pappa att jag inte var välkommen hem eftersom han inte visste vem som var ansvarig för barnet. Han tycker inte att jag är en bra dotter.

När jag tänker tillbaka på det jag upplevt så mår jag dåligt. Ibland får jag så ont att det värker i hela kroppen. Men trots att jag känner mig ensam så känner jag att jag måste resa på mig och fortsätta.

Fatuma, 17 år

Berättelserna är från överlevare av sexuellt våld och är några av de som berättats för PMU:s personal genom åren.

TEXT: CAROLINA KLINTEFELT

FOTO: LINDA FORSELL

FOTO: MATILDA HECTOR

FOTO: ANNELIE EDSMYR

”ETT PRIS TILL PIN GSTRÖRELSEN”

– Detta fredspris är även ett pris till er. Ni gjorde vad Gud bad er göra och ifrågasatte inte om ni skulle starta Panzisjukhuset trots brinnande krig, säger Denis Mukwege i ett samtal via Skype med PMU:s personal efter att han nåtts av nyheten att han fått ta emot Nobels fredspris 2018.

ÅRET VAR 1999. Det var brinnande krig i Demokratiska Republiken Kongo. Flera länder var involverade i en konflikt som hade sin grund i de naturtillgångar som genom åren blivit mer av en förbannelse för landet än en rikedom. Denis Mukwege hade tre år tidigare flytt för sitt liv från det PMU-stödda sjukhuset i Lemera där han som nyutexaminerad läkare fått sin första tjänst. Sjukhuset hade anfallits av anhängare till Laurent Kabila, senare landets president.

Dag Bohlin.

– Lemerasjukhuset ligger på landsbygden, tio mil söder om Bukavu och de flesta bor i städerna och därom-kring. När sjukhuset attackerades pratade Denis Mukwege och vårt systersamfund CEPAC med oss om att etablera en sjukvårdsinrättning i storstaden Bukavu istället, berättar Dag Bohlin, som var landansvarig för PMU:s arbete i DR Kongo när beslutet fattades.

Behovet av vård var stort och PMU fattade beslut om att bygga Panzisjukhuset. Med ekonomiskt stöd från SIDA och Läkarmissionen öppnades Panzisjukhusets dörrar år 2002.

– När sjukhuset byggdes var det krig i DR Kongo. Vad PMU gjorde då var inte bara att bygga sjukhuset, man gjorde det i tro, säger Denis Mukwege.

FRÅN BÖRJAN VAR tanken att sjukhuset framförallt skulle fokusera på att bedriva kvalificerad mödrahälsovård. Istället fylldes det med barn och kvinnor som hade utsatts för sexuellt våld. Många bar på likasinnade berättelser. Rebellsoldater hade kommit till deras byar, våldtagit dem och deras barn. Ofta framför hela familjen.

För att hjälpa och behandla de drabbade, startade PMU, med stöd från EU:s humanitära organisation ECHO, SSV-projektet (Survivors of Sexual Violence).

– Från början utförde sjukhuset bara operationer, men undan för undan utökades det till ett mer holistiskt stöd – från transport till sjukhuset, psykosocialt stöd, juridiskt stöd och stöd för återintegrering i familj och samhälle, säger Dag Bohlin.

Denis Mukwege bestämde sig tidigt för att de våldsutsattas berättelse inte bara skulle stanna bakom Panzisjukhusets väggar. Han blev en av de första i världen att uppmärksamma de grymheter kvinnorna i DR Kongo utsattes för och berätta att det sexuella våldet används i kampen om landets naturtillgångar. År 2006 talade han för första gången inför FN:s generalförsamling.

TEXT: MATILDA HECTOR

Denis Mukweges historiska resa mot fredspriset

- **1983** – Denis Mukwege påbörjar sin läkartjänst vid PMU:s partner CEPAC:s sjukhus i Lemera.
- **1984–1989** – Denis Mukwege genomgår sina gynekologistudier i Frankrike med stipendium från PMU.
- **1996** – Denis Mukwege tvingas fly från sjukhuset i Lemera på grund av krig.
- **1999** – Mitt under brinnande krig beslutar PMU, efter önskemål från CEPAC och Denis Mukwege, att starta bygget av Panzisjukhuset.
- **2002** – Panzisjukhuset invigs i Bukavu där Denis Mukwege blir chefsläkare.
- **2004** – PMU-projektet Survivors of Sexual Violence startar i samverkan med EU:s humanitära organisation ECHO, för att stötta kvinnor som utsatts för sexuellt våld.
- **2006** – Talar i FN om situationen i DR Kongo.
- **2008** – Denis Mukwege mottar FN:s pris för mänskliga rättigheter.
- **2012** – Denis Mukwege utsätts för ett mordförsök efter att fyra män brutit sig in i hans hem och dödat hans livvakt.
- **2013** – Denis Mukwege mottar Right Livelihood-priset.
- **2014** – Denis Mukwege mottar Europaparlamentets Sacharovpris.
- **2018** – Denis Mukwege mottar Nobels Fredspris.

54 471

kvinnor och barn har hittills fått vård för sexuellt våld genom SSV-projektet. Många fler har vårdats ute i landet runtom på CEPAC:s övriga sjukhus och hälsokliniker. 2014 avslutade ECHO sitt stöd till SSV-projektet och PMU åtog sig att samla in tre miljoner årligen till projektet, pengar som kommer från gåvogivare.

”VÄRLDENS ÖGON RIKTAS MOT DR KONGO”

PMU:s Maria Bard har tillsammans med Denis Mukwege arbetat i tio år med att uppmärksamma frågan om sexuellt våld

– Förhoppningsvis bidrar priset till att omvärlden håller sina ögon på DR Kongo och engagerar sig än mer för en fredlig och demokratisk utveckling i landet, säger PMU:s påverkansstrateg Maria Bard, som sedan 2008 jobbat tillsammans med Denis Mukwege med att lyfta frågan om sexuellt våld.

PMU:S PÅVERKANSSTRATEG och sakkunnige i Kongo-frågan arbetar dagligen med situationen i DR Kongo. Det har hon gjort sedan hon lämnade jobbet som projektledare för SSV-projektet (Survivors of Sexual Violence) på Panzisjukhuset 2008 och på uppdrag av Denis Mukwege och PMU kom tillbaka till Sverige för att lyfta frågan om sexuellt våld, inom Sverige och EU.

– Genom PMU:s påverkansarbete har jag varit på en rad olika arenor genom åren för att träffa olika målgrupper. Allt ifrån Musikhjälpen, till Almedalen, till möten med toppolitiker som Carl Bildt, Margot Wallström och Stefan Löfven, säger Maria Bard.

Den stora delen av Marias arbetstid går åt till att etablera en nära dialog med beslutsfattare och skriva underlag, förslag och rekommendationer till beslut.

– Påverkansarbete handlar mycket om att uppmärksamma nyckelpersoner om situationen i landet och ge underlag till god analys och beslut.

IDAG ÄR FRÅGAN OM DET sexuella våldet uppe på högsta politiska nivå och de senaste åren har fokus skiftat till att adressera grundorsakerna till våldet.

– PMU hoppas att Nobels fredspris, som fokuserar på sexuellt våld, leder till att grundorsakerna adresseras. Som till exempel bristande jämställdhet, brist på kvinnors inflytande och skadlig maskulinitetskultur. Men även de ekonomiska drivkrafterna bakom konflikten och behovet av en demokratisk utveckling i landet, säger Maria Bard.

Men arbetet sker i motvind. Situationen i DR Kongo är värre än på länge och i de östra delarna av landet har det under den senaste tiden rapporterats om massvåldtäkter.

Vad är ditt främsta uppdrag just nu?

– Att påminna våra nya beslutsfattare om hur viktigt det är att Sverige engagerar sig i situationen i DR Kongo. Att det inte är värdigt vår mänsklighet att våld av detta slag får fortsätta.

TEXT: MATILDA HECTOR

”Påverkansarbete handlar mycket om att uppmärksamma nyckelpersoner om situationen i landet och ge underlag till god analys och beslut.”

Maria Bard

PMU:s påverkansstrateg Maria Bard arbetar bland annat med att uppmärksamma arbetet på Panzisjukhuset där våldsdrabbade kvinnor får hjälp av Denis Mukwege och hans team.

FOTO: ANNELIE EDSMYR

PMU och Denis Mukwege i möte med media och makthavare

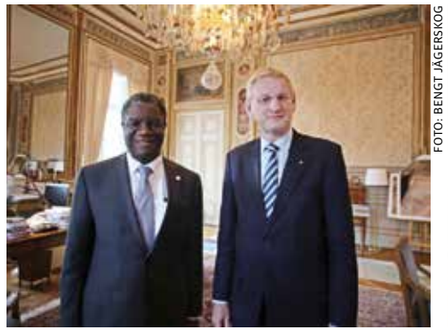

FOTO: BENGT JÄGERSKOG

Möten med politiker och ministrar som Carl Bildt, Margot Wallström och Stefan Löfven för att uppmärksamma dem på det politiska läget i DR Kongo och få till en förändring.

Synts och hörts i media, i bland annat SVT Aktuellt, TV4, SR, TT och DN.

Arrangerat riksdagsseminarier tillsammans med politiker för att lyfta frågor av olika slag som rör DR Kongo.

Samlat tusentals till konserter med bland annat artisten Timbuktu mot det sexuella våldet.

Mål 5 och 16

Arbetet på Panzisjukhuset relaterar till flera mål i Agenda 2030, bland annat mål 5 om jämställdhet och mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen. Jämställdhet är först och främst en fråga om mänskliga rättigheter för alla och ett mål i sig, men det är också en förutsättning för hållbar och fredlig utveckling. I mål 16 betonas vikten av ett välfungerande rättssystem och god samhällsstyrning.

RÖSTER OM DENIS MUKWEGE

– För flera år sedan, innan det sexuella våldet hade uppmärksammats, ville Denis Mukwege veta hur jag tyckte att hans framtid skulle se ut. Jag svarade lite skämtsamt ”ja, jag kan inte säkert lova dig att du får nobelpriset”, berättar Svein Haugstvedt, Mukweges mentor.

SVEIN HAUGSTVEDT ÄR TIDIGARE kirurg vid sjukhuset i Lemera i DR Kongo och nära vän till Denis Mukwege. I flera år har han via sina kanaler nominerat Denis Mukwege till Nobels fredspris. Men inte i år.

– Jag blev ganska överraskad när jag hörde att han hade fått det, även om jag hade vissa föraningar, säger han.

Svein Haugstvedt och Denis Mukweges vänskap började redan när Mukwege som nyutexaminerad läkare kom till Lemerasjukhuset där Svein var ansvarig läkare.

– Han kallar mig för sin mentor. Det har vuxit fram en god kamratskap oss emellan. Vi har alltid talat ganska öppet om det som angick mig och honom.

Det var till Svein och frun Ingela som Denis Mukwege och hans familj kom efter att fyra män brutit sig in i deras hem och dödat deras livvakt.

– Minst två gånger har jag uppmuntrat honom att stanna kvar i DR Kongo för sitt land och sitt folk. Han hade möjlighet att flytta och ta familjen därifrån. Men det vände efter hand till att ”här ska jag vara, här är min framtid”, berättar Svein.

FOTO: MATILDA HECTOR

Denis Mukwege med kirurgen Svein Haugstvedt som tidigare arbetat på Panzisjukhuset i DR Kongo.

Denis Mukwege har varit tydlig med att det inte är priserna som drivit hans vision och arbete i DR Kongo.

– Priserna är det sekundära. Hans mål är att få fred i landet.

Vad betyder Nobelpriset för honom tror du?

– Det kommer att stärka hans position och det uppdrag han har vad det gäller kvinnorna som utsatts för sexuellt våld. Jag hoppas och tror att det inte ska skapa politiska spänningar, säger Svein Haugstvedt.

TEXT: MATILDA HECTOR

”BESVARA HATET MED KÄRLEK”

– Min strategi är att besvara hatet med ännu mer kärlek, visa att ondskan aldrig kommer att segra. Att förmedla kärlek är för mig att vårda de sjuka och ge dem ett hopp, säger Denis Mukwege, chefsläkare på Panzisjukhuset.

I takt med att situationen i DR Kongo förvärras är det allt viktigare att vi står kvar i kampen mot det sexuella våldet och fortsätter stötta det arbete som pågår på Panzisjukhuset och runt om i landet. Låt oss gå julen till mötes med kärlek för DR Kongo!

Läs mer här:
https://pmu.se/panzisjukhuset/

Var med i Adventsutmaningen!

Även i år har församlingar möjlighet att utmana varandra i Adventsutmaningen genom att göra något extra till förmån för DR Kongo. Vinnande församling tas med ut i världen genom ett innehållsrikt event som PMU anordnar.

Läs mer på pmu.se

”DET VAR VERKLIGEN PÅ TIDEN”

Marie Berg,
professor/barnmorska, Göteborgs universitet

Vad var din reaktion när du fick höra om Nobels fredspris?

– Jag blev överväldigande glad! Det var på tiden! Jag blev glad för att sexuellt våld uppmärksammas. Jag ser de två pristagarna som mycket bra val, att Denis Mukwege blev utvald är helt rätt.

När åkte du till Panzisjukhuset första gången och varför?

– Jag jobbade på Lemerasjukhuset i tre perioder mellan 1981-1991, där min man Urban Berg var chefsläkare. Därefter fortsatte jag mitt arbete för kvinnors- och nyföddas hälsa på distans. År 2004 besökte jag Panzisjukhuset för första gången, den gången för att utvärdera det professionella förhållningssättet.

Vad har du för relation till sjukhuset idag?

– Jag har på uppdrag av Denis Mukwege vetenskapligt dokumenterat vårdmodellen som genomförs av Panzisjukhuset och Panzi Foundation i samverkan. För närvarande arbetar jag, utifrån min position vid Göteborgs universitet, med uppdraget att stödja att sjukhuset blir ett excellent center för vård av mödra- förlossnings- och neonatalvård.

Har du något roligt minne från sjukhuset?

– När jag och Denis Mukwege jobbade ihop 1989-91 på Lemerasjukhuset så var han lite störd över att jag inte lade all min tid på förlossningsvården. Som ett led i att främja mödra- och barnhälsa hade jag förstått att kvinnorna behövde livskunskap, tänka större än att bara föda barn, och förstå vikten av god hälsa och hur den främjas i dagligt liv. Detta socioekonomiska stöd har nu blivit en av grundbultarna i vårdmodellen av kvinnorna som utsatts för sexuellt våld.

”JAG VAR I BUKAVU OCH GRATULERADE MUKWEGE”

Kerstin Åkerman,
röntgensjuksköterska

Vad var din reaktion när du fick höra om Nobels fredspris?

– Jag blev jätteglad! Jag är i Bukavu och åkte med ledarna för pingstkyrkan i landet och gratulerade Denis Mukwege till priset.

När åkte du till Panzisjukhuset första gången och varför?

– Jag var med från första början. Det var på den tiden då många sjukvårdsinrättningar var förstörda efter kriget. Jag åkte ut och jobbade med uppbyggnaden av sjukhusets röntgenavdelning.

Vad har du för relation till sjukhuset idag?

– Jag har kontakt med röntgenpersonal på Panzisjukhuset nästan varje vecka när jag är i Sverige. Det gäller frågor om apparater, reservdelar och statistik. Dessutom så är jag behjälplig med att försöka skaffa en del utrustning. Just nu är jag på sjukhuset och plockar upp saker till labbet.

Har du något roligt minne från sjukhuset?

– När jag kom till Panzisjukhuset dagen efter den första operationen så frågade jag sjuksköterskan Mungo Clement hur patienten mådde. ”Bra” sa han, ”och så har det fötts tre barn i natt”. ”Tre barn” sa jag! Men vem har förlöst dem? ”Jag” sa Clement. Plötsligt hade vi tre mammor och bebisar på BB utan en enda personal. Tre barnmorskor dök upp för att söka jobb. En sak var säker, behovet av barnmorskor var oerhört akut. Så började Panzisjukhuset, mycket snabbare än vi tänkt oss.

Kerstin Åkerman tillsammans med Madeleine Mukwege på Panzisjukhuset.

”Min son mördades”

– Min son blev mördad på öppen gata. Orden kommer från Solange Kasiba, nationell koordinator för BUCOP, PMU:s partnerorganisation i DR Kongo. Hon och hennes familj drabbades tidigare i höst på det mest brutala sätt av den verklighet som många i DR Kongo lever i idag.

SOLANGE KASIBA TORKAR TÅRARNA med en sjal hon har runt halsen, när hon berättar. Den 29 augusti hade hennes son Alain besökt vänner och familj när han mellan nio och tio på kvällen torterades och dödades utanför sitt hus.

– När min man kom hem och sa att Alain inte fanns längre kunde jag inte gråta. Jag bara hörde meningen om och om igen i mitt huvud. Vi vet ännu inte vilka som gjorde det, utredningen är fortfarande igång, berättar Solange. Men vi vet att någon använde hans telefon strax efter och nu vill vi veta vem han ringde.

Solange är uppvuxen i Bukavu, samma stad där Panzisjukhuset ligger. Hon är gift och Alain var en i en syskonskara på sju. Han skulle snart fylla 30 och planerade att gifta sig i april. Hon är tydlig med att hon vill berätta, att världen måste få upp ögonen för situationen människor lever under i DR Kongo. Det ständiga våldet, säkerheten som inte finns där, att man inte ens kan gå utanför huset utan att riskera sitt liv.

– I början mådde jag så dåligt att jag inte ville lämna huset. Jag hade bara meningen ”Alain finns inte mer” snurrande i huvudet, men nu känner jag att jag måste få kraft och samla alla mödrar, som precis som jag, sörjer sina barn som mist livet i vårt land. Att vi måste skicka ett budskap till världen att det här måste få ett slut.

FATTIGDOMEN I DR KONGO är djupt rotad och spridd i hela landet och därtill pågår sedan mer än 20 år tillbaka väpnade konflikter, framförallt i de östra delarna, där bland annat Bukavu ligger. Instabilitet och utbredd fattigdom gör människor extremt sårbara och de humanitära kriserna avlöser varandra. Solange har länge i sitt arbete för BUCOP arbetat för att förändra situationen. Något som även Alain tidigt började engagera sig i. De hade tillsammans arbetat i ett miljöprojekt där Alain var den som var motorn genom att engagera ungdomar för att förbättra miljön i staden.

– Han var en karismatisk man och många lyssnade på honom. Han brukade prata med oss, vänner och familj, om vårt moraliska ansvar att kämpa för DR Kongo. Han var en man som ville engagera sig politiskt för DR Kongo och arbeta för landet, berättar Solange.

NU I HÖST PLANERADE de tillsammans för en stor ceremoni där de skulle dela ut plantor som en del i miljöprojektet för ungdomar, där även styrande i staden var inbjudna.

– Allt var planerat och något av det sista han sa till mig var: ”skickar du ut inbjudningarna”. Men istället för en ceremoni där vi skulle lyfta det gemensamma ansvaret för staden och engagemang för ungdomar, blev det den dagen då vi begravde honom.

– Solange torkar tårarna som rinner när hon berättar om alla personer som stöttat och flyttat hem till dem under sorgeprocessen, hur hon först vädjade till en av hennes söner att hoppa av det politiska engagemanget även han. Hon berättar om vanmakten och rädslan och hur man orkar hitta kraft att resa sig igen.

– Jag känner att jag är ett offer här, men om jag inte gör något kommer våra barn att fortsätta dö. Jag hoppas att om vi mammor som sörjer, lyfter våra röster för våra barn, så kommer fler att göra det.

TEXT: JOHANNA LITSGÅRD LEBOURNE

”När min man kom hem och sa att Alain inte fanns längre kunde jag inte gråta.”

Solange Kasiba

Fakta

Under 2017 mördades 312 människorättsförsvarare i världen. Majoriteten jobbade med att försvara rätten till mark- och naturresurser. Situationen var värst i Latinamerika. Av de undersökta fallen resulterade bara 12 procent i att misstänkta kunde gripas.

Källa: Swedwatch

FOTO: ANNELIE EDSMYR

Det har gått 29 år sedan FN:s generalförsamling antog konventionen om barns rättigheter. Sedan dess har nästan alla världens länder anslutit sig, och i januari 2020 blir barnkonventionen svensk lag.

HALLÅ DÄR!

Elisabeth Dahlin som är ny Barnombudsman.

Vilken skillnad tror du att det kommer göra att barnkonventionen blir lag i Sverige?

– Det är en väldigt viktig reform. Alla barn i Sverige har samma rättigheter enligt barnkonventionen. Samtidigt visar inte minst Barnombudsmannens samtal och enkäter med barn att barns mänskliga rättigheter kränks på en rad områden.

Vilka utmaningar ser du i Sverige vad gäller barns rättigheter?

– Det finns många områden att uppmärksamma, men en viktig aspekt som riskerar att glömmas bort är barns rätt att få komma till tals. Därför ska vi på Barnombudsmannen fortsätta arbetet med att lyssna på barn och göra deras röster hörda.

Hur kommer du jobba för att förändra situationen för barn i Sverige?

– Ett väldigt viktigt uppdrag är att sprida kunskap om barnkonventionen och metoder för att göra barn delaktiga inför beslut när barnkonventionen blir lag 2020. Det gör vi inom ramen för ett kunskapslyft. Här blir andra myndigheter, kommuner, landsting och regioner oerhört viktiga aktörer.

Du har jobbat i utvecklingsländer. Vad är den största skillnaden mellan barns situation i Sverige och barn i ekonomiskt utsatta länder?

– Det är klart att de allra flesta barn i Sverige har det ekonomiskt bättre än barn i många andra länder. Effekterna för barn av bristande uppväxtvillkor är dock ofta de samma liksom skillnader i barns livschanser och möjlighet att göra egna val. Barn som inte har möjlighet att kunna tillgodogöra sig sin skolgång, barn som av olika skäl står utanför, som diskrimineras på olika sätt – effekterna är desamma för barn oavsett i vilket land de bor.

TEXT: MATILDA HECTOR

Second hand kick-off med nytt upplägg

Under hösten har PMU hållit kick-offer för Second hand-butikernas anställda och volontärer på olika platser runtom i landet. Nytt för i år är att det ingår en utbildning om Agenda 2030.

Träffarna har lockat omkring 200 deltagare per tillfälle och gett en vägledning om PMU:s arbete, samt valbara seminarier med fördjupning om olika frågor.

Ett seminarium har handlat om vikten av att värdera varor rätt. Det påverkar även gåvoinflödet.

– Ju bättre vi sätter rätt värde på varorna, desto bättre varor får vi in. I slutänden ger det mer pengar till arbetet runt om i världen. Det har varit en aha-upplevelse för många, säger Mats Hillerström, chef för PMU Second hand.

TEXT: CAROLINA KLINTEFELT

Magdalena Stenlund från PMU utbildar om FN:s globala mål och Agenda 2030.

FOTO: ANNELIE EDSMYR

PMU Second hands verksamhetschef Mats Hillerström.

FOTO: VÄRLDENS BARN / STINA HJELM

FOTO: VÄRLDENS BARN / STINA HJELM

PMU:s personal satt i publiken när den årliga Världens Barn-galan tv-sändes.

Insamling till Världens Barn nådde sitt mål

Den 5 oktober var det återigen dags för den tv-sända Världens Barn-galan på SVT, och PMU var på plats. Information och filmer varvades med artister, och kvällens insamling uppgick till 50 miljoner kronor. Den totala insamlingens mål var satt till 80 miljoner och vid denna upplagas pressläggning såg det ut att nås.

– Det är alltid roligt att vara på plats och ett viktigt tillfälle att visa att vårt arbete når fram. Det är också fantastiskt att se hur svenska folket ställer upp och delar med sig till barn som verkligen behöver det, säger Johanna Litsgård Lebourne, kommunikations- och insamlingschef.

TEXT: CAROLINA KLINTEFELT

Niclas Lindgren ny ordförande för Världens Barn

PMU:s direktor Niclas Lindgren är ny ordförande i Riksinsamlingen Världens Barn sedan september. Riksinsamlingen samordnar de organisationer som förmedlar de insamlade medlen från kampanjen Världens Barn. Inom kampanjen samverkar Radiohjälpen, SVT, SR och UR med organisationerna för barns rättigheter i världen.

– Världens Barn är den största kampanjen i Sverige som sätter fokus på bistånd och internationell utveckling. Det är en jätteviktig kampanj för oss att delta i, både för att den sprider kunskap här hemma om hur världen ser ut och vad vi kan göra, och för att den bidrar till att ge konkret stöd till utsatta barn. Sedan kampanjen startade har den samlat in över 1,5 miljarder kronor, och därmed spelat en oerhörd roll för barns rättigheter, säger Niclas Lindgren.

Uppdraget som ordförande sträcker sig i nuläget till årsstämman i december.

FOTO: JOHANNA LITSGÅRD LEBOURNE

Vad betyder konferensen?

Maria Tokwani, Assemblies of God, Zimbabwe.
– För mig är PPS ett tillfälle att tillsammans mötas för att fira vårt samarbete, men också diskutera hur vi kan göra saker bättre. Även om PMU leder seminarierna är de också tydliga med att de lär från oss, vilket är bra. Höjdpunkterna för mig har nog varit samtalen om partnerskap, men också delen om kommunikation och hur vi på ett bra sätt kan berätta om det vi gör.

Daniel Alm, samfundsledare, Pingst FFS.
– Det känns privilegierat att få vara här och möta alla människor. De har en skön hållning och vill väl, de jobbar för sina församlingars och länders bästa. Jag satt med representanter från Sydsudan som jobbar under svåra omständigheter, trots detta bär de sin uppgift med glädje. Även om vi driver mycket så känns det som man lär sig mer än man lär ut.

Inspirationsdagar för PMU och partners

Under hösten arrangerar PMU fyra partnerskapskonferenser runtom i världen. Konferenser då partners från de olika länder PMU jobbar i, möts tillsammans med representanter från de svenska församlingarna och PMU-personal. Veckor som fokuserar på lärande av varandra i stora frågor som jämställdhet och fred.

DET ÄR HÖGT SORL i konferenslokalen i Nairobi, Kenya. Här sitter representanter från länder söder om Sahara där PMU för tillfället har projekt. Temat för dagen är partnerskap. Vad kan vi lära av varandra? Vad är de positiva effekterna av att komma från så olika bakgrunder och kulturer och vad är utmaningarna?

”Våra olika bakgrunder och den stora kunskapen i rummet är en stor tillgång”, säger en i gruppen.

FOTO: PMU

Partners från Asien mötte svensk församling och PMU i Thailand för att lära av varandra.

”Kommunikationen kan vara en utmaning”, säger en annan när frågorna lyfts i rummet.

Det diskuteras och skrivs fördelar och utmaningar på stora papper som sedan sätts upp på väggarna.

– Vi vill med de här träffarna skapa ett tillfälle för att mötas och prata om några av PMU:s profilfrågor, men också prata om de utmaningar som våra partners möter i sin vardag. Det är också en mötesplats där vi planerar för nästa fas av våra samarbeten, säger Niclas Lindgren, direktor för PMU.

ATT BESÖKA EN PPS, förkortning för PMU Partnership Seminar, är som att hamna i ett litet mini-FN. Deltagarna sitter representerade efter land vid de olika borden och engelska, franska, swahili och svenska flödar fritt i rummet. Tyngdpunkten ligger på att lära av varandra också i mer delikata frågor som till exempel fred och jämställdhet. Delikat för att deltagarna kommer från så olika kontexter och bakgrunder.

– Jag pratade om vad det står i Bibeln om jämställdhet och utmanade lite när det gäller kontexten då, och hur vi kan applicera det vi läser idag, säger Lydia Mwaniki, en av gästföreläsarna.

TEXT: JOHANNA LITSGÅRD LEBOURNE

Under hösten hålls konferenser i Thailand, Kenya, Togo och på Cypern.

Ny matsal får barnen att komma till skolan

Bristen på mat i Burundi gör att många barn inte kan gå i skolan på grund av hunger och fattigdom. Men genom ett PMU-projekt med skolmatsalar får barnen både mat och kunskap – och hela familjen får chans till ett bättre liv.

Juvenale Rivuzimana och Esperance Macumi har fem barn.

Ett par sötpotatisar att dela på några gånger i veckan. En timmes enkel väg till stället där man kan hämta vatten. Då och då ett påhugg med att hjälpa grannen att bygga eller plöja åkern, och för det några slantar som räcker till lite olja och mjöl.

Matsituationen för Esperance, Juvenale och deras fem barn är kritisk. Och de är inte ensamma.

Många av barnen i byn kan inte gå i skolan, berättar Juvenale. De är för hungriga för att kunna koncentrera sig, och förresten blir de retade när de kommer till skolan eftersom de är illa klädda i gamla trasor. I stället drar de omkring och tigger mat bland grannarna.

– Det är inga skolavgifter, men det blir ändå för många kostnader för att vi ska ha råd.

För många pojkar i samma situation leder hungern till brott. Andra blir passiva och sitter vid vägkanten, väntande på ingenting särskilt. Flickor i samma situation kan få bli hembiträden men utnyttjas ofta, och ofta tvingas de att sälja sina kroppar. Det är inte ovanligt att de kommer hem lika fattiga som de gick – men dessutom gravida.

Nu byggs dock ett nytt hopp i form av skolmatsalar. Där får barnen det de behöver både för att växa och må bra och för att orka klara av studierna. Det lättar på försörjningsbördan för föräldrarna och ger bättre utsikter för barnens framtid. Med mat i magen kan barnen även hjälpa till hemma och familjens möjligheter att förbättra sin situation ökar.

INNAN SKOLMATSALEN ÖPPNADE gick 550 barn i skolan, och nu är de redan uppe i 700 barn. I lågstadiet har det ökat från 120 till 200 elever. Med vetskapen om att maten delas ut på morgonen har man också ökat motivationen att komma i tid, vilket ger en bättre skoldag för alla, enligt rektorn på en av de skolor som fått stöd med en skolmatsal.

– Tidigare kom eleverna inte i tid, trots att föräldrarna skickade iväg dem på morgonen, berättar Evelyne Manariy från kommittén för skolmatsalarna. De försvann ut på fälten och letade efter sötpotatis i stället.

– Nu ser vi att barnen har ny ork och mer energi, säger Marie Ancile Babaziki, förälder med barn i skolan.

David Mpawenimana som går i sjätte klass tycker också att skolmatsalarna är bra, men vill gärna att de är öppna mer.

– Nu får vi mat tre gånger i veckan, men det borde vara varje dag, säger han. Förut var jag ofta borta från skolan för att jag var hungrig, men nu går jag dit varje dag, tack vare matsalen.

– Jag önskar mina barn en bättre framtid än det liv jag har. De behöver få gå i skolan, säger Juvenale.

TEXT: CAROLINA KLINTEFELT

Projektet drivs av PMU:s samarbetspartner CEPBU.

FOTO: MADELEINE ÁLVAREZ AHLGREN

Nya matsalen vid Kayenzi School, Burundi.

FÖRETAG MED SOCIALT ANSVAR

Tillsammans skapar vi en bättre värld!

PAUJON
Holmgrens metall
Orangia AB
Larssons BYGGSERVICE AB www.larssonsbyggservice.se
Bad & Värme GNOSJÖ RÖRLEDNINGSAFFÄR
PÅLANALY
CriarIT

PMU

”Förut var jag ofta borta från skolan för att jag var hungrig, men nu går jag dit varje dag, tack vare matsalen.”

David Mpawenimana, 12 år

FOTO: MADELEINE ÁLVAREZ AHLGREN

Tipsa oss!

Vad vill du läsa i tidningen?

Har du nyhetstips, tips på något roligt din församling eller förening är engagerad i vad gäller bistånd, eller bara önskemål om PMU-projekt ute i världen du vill läsa mer om. Hör av dig till oss!
redaktion@pmu.se

FOTO: ANNE COLLEN

Kyrkliga ledare möttes i Egypten för att lära mer om våld i nära relationer.

Kyrkliga ledare lär sig motverka våld

Enligt FN utsätts 26 procent av de gifta kvinnorna i Egypten för våld i hemmet. Det kan handla om fysiskt våld eller sexuella och psykologiska övergrepp. För att minska våld i nära relationer höll PMU tillsammans med partnern IMC i oktober en workshop med utgångspunkt i ett material framtaget av den brittiska organisationen Restored, där man utrustar kyrkliga ledare att prata om våld i nära relationer i sina församlingar. Religiösa ledare har stor möjlighet att påverka i den egyptiska kulturen. Många söker sig till dem för att få råd om hur de ska hantera livssituationer.

– Jag blev inspirerad efter denna utbildning att fortsätta jobba ännu mer mot våld i nära relationer. Jag kommer vara tydligare i mitt budskap vad bibeln säger om våld och göra mitt bästa i att stötta de som utsätts, säger den koptiska prästen Sarbyon Badry, som var en av deltagarna.

Syriska barn får hjälp att integreras

I år är det sju år sedan kriget i Syrien bröt ut. De största förlorarna är barnen. Mer än hälften av alla som flytt Syrien är under 18 år. De som flyr får en ny vardag, med en ny kultur att förhålla sig till.

PMU:s partner i Egypten, IMC, har startat ett projekt där de genom kreativa aktiviteter, hjälper syriska flyktingbarn att integreras i samhället och förhindra att de blir diskriminerade. Genom aktiviteterna får egyptiska och syriska barn lära känna varandra, upptäcka att de har samma värde och kan leva tillsammans, även om de kommer från olika bakgrund. Lärare får också utbildning i hur de kan hantera klasser med blandad grupp och skapa en demokratisk fredskultur i klassrummet.

PMU

Tidningen PMU ges ut av Pingstmissionens Utvecklingssamarbete

Ansvarig utgivare: Daniel Alm.
Redaktör: Matilda Hector.
Redaktion: Matilda Hector, Johanna Litsgård Lebourne, Madeleine Álvarez Ahlgren, Niclas Lindgren.
Omslag: Mikael Jägerskog.
Layout: Peter Wickberg.
Produktion: Swedmedia.
Tryck: V-TAB, Vimmerby.
Upplaga: 28 422 exemplar.
E-post: redaktion@pmu.se
Internet: www.pmu.se

PMU finansieras med stöd av Sida (Styrelsen för internationellt Utvecklingssamarbete). Sida delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs.
Ansvarig utgivare ansvarar för innehållet i tidningen. Redaktionen ansvarar ej för obeställt material.

PMU:s huvudkontor:
Box 151 44, 167 15 Bromma,
08-608 96 00,
08-608 96 50 (fax)

Vårgårda Biståndscenter:
PMU, Skattegårdsgatan 1,
447 91 Vårgårda, 0322-66 87 60, 0322-62 37 39 (fax).

PMU (Pingstmissionens Utvecklingssamarbete) är de svenska pingstförsamlingarnas biståndsorgan. Organisationen arbetar tillsammans med församlingarna i cirka 160 projekt i ett 35-tal länder.

Denis Mukwege och svensk pingstmission

Jag har alltid tyckt att det är något oerhört vackert med de långsiktiga och djupa relationer som uppstår i svensk pingstmissions arbete. När jag nåddes av budskapet att Denis Mukwege blev en av fredspristagarna kunde jag inte låta bli att tänka på detta med att finnas där för varandra ”i nöd och lust”. Det är precis så det känns med DR Kongo och arbetet på Panzisjukhuset. Ibland är det framgång och ibland känns utmaningarna övermäktiga, men trots det står vi tillsammans med vår samarbetskyrka CEPAC i det gemensamma uppdraget, ”att frambära ett glädjebud till de fattiga, förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren.”

VI HAR VERKLIGEN ett rikt arv att förvalta genom alla de missionärer som bidragit till att bygga upp de stora verksamheter som år efter år fortsätter att spela en avgörande roll för människor i utsatthet, fattigdom och utanförskap. Som i DR Kongo, där CEPAC genom sina sjukhus, kliniker och skolor bär upp stora delar av hälso- och utbildningssystemet i östra delen av landet.

I samband med tillkännagivandet av priset svämmade media över av referenser till svensk pingstmission, och många uppmärksammade att arbetet Denis Mukwege nu prisas för, inte hade varit möjligt utan det långvariga stödet från Sverige. Från PMU:s sida är jag glad över att intresset och engagemanget för förändring i DR Kongo är så stort idag, och hur vårt politiska påverkansarbete spelat en viktig roll. Det är onekligen stor skillnad mot hur det var 2006 när vi första gången tillsammans med Denis Mukwege inbjöd till ett seminarium om det sexuella våldet i DR Kongo. Då var det en tidning som hörsammade inbjudan, och både vår och Denis Mukweges besvikelse var stor. Jag är också glad över hur arbetet på och utifrån Panzisjukhuset så tydligt är en konkret manifestation av PMU:s tematiska fokuseringar på fred och jämställdhet, teman som vi menar är avgörande om vi ska kunna skapa förändring på djupet i våra samarbetsländer.

> **”Nu firar vi Denis Mukwege och hans fantastiska team på Panzisjukhuset. Men samtidigt kavlar vi upp ärmarna, för tyvärr är situationen värre än på länge.”**

NU FIRAR VI DENIS MUKWEGE och hans fantastiska team på Panzisjukhuset. Men samtidigt kavlar vi upp ärmarna, för tyvärr blir situationen inte bättre. Fattigdomen djupnar, våldet ökar, och utsattheten är enorm. Så länge vi har en röst kommer vi använda den. Så länge vi har medel kommer vi bidra. Och så länge vi har händer och fötter så kommer vi engagera oss. För vi i svensk pingströrelse hänger ihop med DR Kongo och dess folk sedan 1921, när de första svenska pingstmissionärerna kom dit. ”I nöd och lust”.

Niclas Lindren
Direktor, PMU

Stöd oss regelbundet – bli månadsgivare!

Så fungerar det: Som månadsgivare skapar du förutsättningar för att människor i fattigdom ska få chans till ett värdigt liv och redskap att själva förändra sin situation.

Din månatliga gåva dras via autogiro. Enkelt och bekvämt för dig och ovärderligt för oss. Så blir du månadsgivare:
Beställ anmälningstalong på:
Hemsidan: www.pmu.se
Telefon: 08-608 96 00
Mejl: info@pmu.se
Fyll i talongen med dina person- och bankuppgifter och skicka den till oss. Resten ordnar vi.

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL
Pg 90 00 50-6

SVENSK INSAMLINGSKONTROLL 90 KONTO

NÄR DU GER EN GÅVA HANTERAR VI DINA PERSONUPPGIFTER ENLIGT GDPR. LÄS MER PÅ PMU.SE

“Besvara hatet med kärlek”

DENIS MUKWEGE, FREDSPRISTAGARE 2018
& PMU:S SAMARBETSPARTNER SEDAN 1983

ÄVEN DE MINSTA DRABBAS.
STÅ KVAR I KAMPEN MOT DET SEXUELLA VÅLDET.

TO CONGO WITH ♥

SWISH 90 00 506

PG 90 00 50-6

MÄRK GÅVAN “KONGO”

PMU